

DOMOLJUB

ŠTEV. 15.

V LUBLJANI, DNE 13. APRILA 1932

LETO 45

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani

P. J.:

Boji in zmaga francoskih katoličanov

Strasten boj je bil napovedan na Francoškem katoliški Cerkev že leta 1877. s krilatko: *Le cléricalisme e' est l'ennemi* (Gambetta) Naš sovražnik je klerikalizem. 1879 je vlada vzela katoliškim visokim šolam naslov univerz in pravice podeljevanja akademskih časti. Naslednje leto je razpustila jezuitske šole in samostane (74 samostanov), druge redovne kongregacije so morale prositi za državno priznanje; pri tej priliki je bilo odpravljenih zopet novo število samostanov. Državne šole so se »nevtalzirale« in namesto kršćanskega nauka se je vpeljal državni pouk o morali (1882). L. 1886. je bil verski pouk iz državnih šol popolnoma izključen; tudi poučevanje, ki bi ga na državnih šolah opravljale redovniške osebe, je bilo strogo prepovedano. Laizacija šolstva se je izvajala z vso doslednostjo. L. 1882. je državna zakonodaja vpeljala razporoko. Proti vsem tem strastnim napadom na življenjske interese Cerkev so bili katoličani brez moči, ker so bili politično razdeljeni na dva tabora, na monarhiste in republikance. Kolikor je v tem boju katoliških redovnih šol zaenkrat še ostalo, jih je odpravil društveni zakon z dne 1. julija 1901, ki ga je na krivični način izvršil minister Combes. Na podlagi tega zakona je bilo ukinjenih 14 tisoč redovnih šol. Nato je Combes z novim zakonom (7. 7. 1904) odpravil tudi vse redovne kongregacije, ki so se pečale s poukom mladine, in njihove samostane odvezel. Na veliki petek (1. 4. 1904) je izšla vladna naredba, da se mora iz vseh šol in vseh sodnih dvoran krž odstraniti. Kako naj bi se na to boj proti klerikalizmu razširil, je naglašal Briand, ko je ljudske učitelje nagovoril z besedami: »Prišel je čas, da izrujemo iz src francoskih otrok staro vero, ki je dopolnila svoj namen, ter postavimo na njeno mesto luč svobodomiselnosti. Čas je, da se oprostimo kršćanske miselnosti. Iznajni smo Kristusa iz armade, moravice, šol, bolnišnic, sirotišnic, sodišč, izgnani ga moramo iz države sploh.« Ze dalje časa so liberalci in brezverci zahtevali, naj se izvrši ločitev Cerkev od države. Večina poslancev je ta predlog odklanjala. A l. 1904. je francoski državni predsednik Loubet proti določbam Sv. stolice obiskal izobčenega italijanskega kralja v Rimu, čemur je Vatikan ugovarjal. Vseled tega in pa vsled kazenskega poziva dveh francoskih škofov v Rim, je francoska vlada pretrgala svoje diplomatske zveze z Rimom (julija 1904), potem pa predložila za-

kon o ločitvi Cerkev od države, ki je bil kljub protestom papeža Pija X., francoskih škofov in vernega francoskega ljudstva sprejet dne 8. decembra 1905. V veljavo pa je stopil ločitveni zakon 1. januarja 1906.

Težki so bili udarci, ki so zadeli katoliško Cerkev v Franciji. Njene gnotne izgube so bile velikanske. Vendar pa katoliška zavešt francoskih vernikov ni podlegla. L. 1908. se je začela znova probujati. (Glej: Dr. Josip Turk, Cer'vena zgodovina, Groblje 1930, str. 434—435.)

In danes? Poslušajmo nadškofa A. Baudrillarda, ki pravi:

»Ni ti velik uspeh katolicizma, da je skoro odpravil očabno svobodomiselnost, ki je triumfiralo l. 1880. Kdo si upa še danes vzdrževati tedanjo kriletico, da bo znanost umorila vero?

Kako vse bolj pohlevna je danes tako zvana neodvisna znanost z ozirom na primerjalno verostvoje, zgodovino početkov kršćanstva, vlogo Cerkev v zgodovini! Koliko je danes spoštovanje del katoliških znanstvenikov, včasih tako preziranih!

Ozrivo se v praktično življenje! Kolik napredek v organizaciji mladine in katoliških sili!

Osamljenost in raztresenost, ti dve besedi sta značilni za naš nekdanji žalostni položaj. Pojasnjujeta tudi naše poraze.

Pustimo neomenjena druga, četudi važna napredovanja, mislimo le na veliko organizacijo katoliške mladine (ACIF) in organizacije kmečke, študentovske in delavske mladine, ki so nekaki podobski gorjue. Da bi mogli pregledati njihovo moč, bi jim morali slediti v posamezne kraje in šole. Mislimo na zvezo katoliških dijakov in toliko drugih udruženj in sindikatov, ki vsi hočejo jasno poudariti svoj katoliški značaj.

In nad vsemi je francoska nacionalna federacija (FNC), ki jo vodi globoko verni in hierarhiji vdani slavni general Castelnau. Kako impozantne in uspehov polne so njihove manifestacije na deželi, ki družijo po 30, 40, 60, 100 tisoč odločenih, priporiti veri spoštovanje in Cerkvi pravice! Nasprotniki se jih boje in jih spoštujejo.

Ce bi kdo trdil, da na političnem in socialnem polju nismo ničesar dosegli, bi se zelo motil. Kje so pri ljudski masi nekdanji napadi, pristranost, nezaupanje? Res je, da

ima Cerkev socialiste in komuniste še vedno za svoje neprijatelje, toda koliko vrat si je že odprla do njih! Danes jo bolj razumejo in rajši sprejemajo. Kaj pa z vlado? Ali vam moram posebej omenjati, da nimamo danes papeževega nuncijskega v Parizu in francoskega poslanika v Vatikanu, v vsem Rimu zelo vplivno osebnost? Da so že tudi v vprašanju cerkvenega premoženja, ki so ga vzeli zakoni iz leta 1905., doseženi sporazumi? Da so se redovniki in redovnice dejansko že vrnili v Francijo in morejo v veliki meri svobodno izvrševati svoje nekdanje vzvišeno delo?

Ves svet je lahko videl lepo razmerje zastopnikov Cerkev in države l. 1929, ko sta ob priliki prošave 500 letnice Device Orleanske predsednik republike in papežev legat skupno predsedovala svečanostim.

Da, francoski katolicizem je sila, s katero računajo. Toda opominjam, da razveseljiva dejstva niso le posledica političnih interesov ali vsiljena od nujnih razmer. Mnogim so se nanreč oči odprle. Mnogo tistih, ki so na vladi, je pretomilo s staro miselnostjo in priznavajo, da je katoliška Cerkev pogoj za sročno bodočnost tudi mogočne Francije. Ce bi smel, bi rad navedel značilne izjave, ki jih je dal predsednik republike kardinalu Verdieru. Nedavno ste lahko brali, da je ministrski predsednik Tardieu odlikoval s »častno legijo« vrhovnega duha, vodjo francoskih skavtov. Besedam so odgovarjala dejanja in vlada je pomagala ustanoviti mnogo verskih središč v znamenitem »rdečem pasu« okrog Pariza. Sveda smo še daleč od stanja, kakršno bi moralo biti in bi si ga mi želeli. Brez pretiranja pa lahko trdimo, da je miselnost l. 1880. strla, in je katolicizem ena odločilnih sil sodobne Francije. — Sodobne, pravim, misel mi gre pri tem na l. 1880. Takrat je katolicizem imel predvsem nalogo, zopet si pridobiti »elito«, najboljšo med izobraženci. Danes je ta naloga v veliki meri izvršena. Treba bo še širše plasti ljudstva iznova pokristjaniti. Tudi to bomo z bežo pomočjo storili. — Upajmo in delajmo: Bog bo dal zmago ob uri, ki jo je Previdnost določila. To bo njegova zmaga, saj ne iščemo zmage sebi, ampak Bogu.

L. Mikuz
Ljubljana, Mestni trg 15
Na malo Dežniki Na veliko
Estanovljenca 1939 Telefon 2282

PO SVETU

Katoliška cerkev

V Pastirsko pismo v časopisu in kinu je objavil nekih katoliških škofov monsign. Josef Kupfer, razpisal se škofova izvajanja glede katoliškega breskarnega štaka. Breskarni časopisje — pismo g. škof — ni nič boljše kot očito protivojsko in nemravno. Breskarni časopisje odtuje katoliškega škofa, ki veri in ga vodi in vnanja k breskarnosti in zmoti, da so vse ure, tako vredne in da katoliška vera ni edino prava in edino resnična.

Razna. Nedavno je sprejel sv. oče 120 angleških mornarjev s častniki na čelu. — Vinconcijske konference so obrale v letu 1930, 100 milijonov francoskih frankov. Vseh konferenc je bilo 11.103 in so bile 15.1935. Navedeno. — Sedemogradiški škof Gustav Majlath je posedoval pred 33 leti, ko je bil imenovan za cerkvenega kneza, veliko zasebno premoženje. S tem premoženjem je polpiral tuzne katoliške ustanove. Zadnje desetletje pa je radi preganjanja od strani rumunske države in vsled splošnega gospodarskega poliranja prišel fakurok ob vse. Nedavno je škof šel na verneško pastirsko poslanico, s katero javlja, da katoličani ne more nikamor več pomagati, ker je vse premoženje že — razdelil.

Italija

V veliki fašistični svet je obravnaval v Rimu p. i. vodstvom g. Mussolinija, ki je najprej sprejel, da je zadnje notranje posejilo Italije čaka 4 milijarde. Glede mednarodne politike je veliki fašistični svet proučil potrebo, da se 1. veli vprašanje nemške vojne odškodnine in mednarodnih vojnih dolgov na ta način, da se država zmagovalce odškodninski odpušča, vojne dolge pa izbrisuje; 2. da se odpravijo vse evine mednarodni trgovini, še preden bi se daninski promet popolnoma usahnul; 3. da se pomaga podmetevati in balcanizirati delovno in sicer Avstrijo, Madjarsko, Češko, Anglijo, Rumunijo, Bolgarijo in Grško; karkoravno predstavitelj ocenjuje, da katero živijo približno 74 milijonov ljudi; 4. da Državo razdeli v množico provinc tako da se zmanjša množina pogub, ki so vzrok nezadovoljnosti naroda in ki bi lahko zavabile svet v novo vojno; 5. da vohodce, ki stačijo nevarno z neprestranim skloptovanjem mednarodnih konferenc, dazere vohodce velike osebe, najajo pa za posledico vsiljen besni razočaranja, ki povečujejo neupornost med državami in razbije nove opore. — Strijna besede, a najznan man besed.

Katarija. Te dni je bil izpuščen iz gorstkih zaprtov Josep Suliga, star v Gorici, ki je bil nekdanje znanec s strogim izražem Darbona dnigostem. V zapor so ga odvedli v istem času kakor g. Filipa Terboja, nekdanji, Alojzije Bratun, častniklega Poldeta Kompersteja in skladatelja Ozvalda, profesorja v Alojzijevisko, Anglijan je bil tudi njegov prvi starer Slav. Baron F. Terboja, ki je bil odpuščen v logarke zapore, ob nastanem ostali v Gorici.

Včeraj je škof obneca kolikor izgube pojavnih besedo vtrajnosti. Kaj je, je dejal s pesniškim znanjem, kar človek pomaga preko kamenitih cest, gorstkih vrhov, skazi močvirnatih dolin, puščave, preko deročih polokov, pošabne razvaji in skalnatih robov. Vse je bilo tibo, je Stanko, katerega oče je imel selo, je vstal ter se odpravil: Gospod škof, tega avtomobila ni, ki bi bil kakejemu temu, kar ste navedli.

Glede usode, ki naj zadene aretirance, kroži po Gorici glas, da bodo nekateri izpuščeni na svobodo, drugi zopet, mod temi se navaja ime g. Terboja, da pridejo pred izredno sodišče v Rimu, tretji, da bodo komunicirani. Izpuščeni Josip Indigoj kaže znake duševne občutni in oddalga bodo v umobolnico.

Češkoslovaška

Važna pripravljalna dela za parlamentarno nastanjanje. Minister narodne obrambe Viskovicki namerava v svojo znižanja aktivneje vojnečnega roka na 14 mesecev predložiti parlamentu zakonski načrt, ki naj bi stopil v veljavo 1933. Socialno demokratska stranka bo vse storila, kar bo v njeni moči, da odstrani evrine, ki bi moglo preprečiti sprejetje tega zakona. Dvrek in poslovno obrt se bo zvišal z 2 odst. na 3 odst., pri čemer pa bo mogoče davke pavšalno odmerjati. Lidove Novine priušajo vest, da se mora proračun znižati za eno milijardo Kč. Ker pa se izdatki na plačah drž. uradnikov ne morejo znižati, se bodo znižali znižati materialni izdatki. Finančno ministrstvo pripravlja zakonski načrt za napis vzraznega posojila; in zakončni načrt tje parlamentu predloženo po vsej prikriti sredi aprila 1932.

Razno. Gorzno okraštništvo kmetijskih zemljiških gozdcv je preškratilo večje odpuščanje dolgov. Nadjot dn. Preču pa je odredil, da slabeje delavci v teh težkih časih na svojih mestih. — Vrbke arionke slavoslovi bodo sredi maja na Sveti gori. — Značno zvezo so otvorili med Prago—Lipskita, Essenom, Rotterdamom, Amsterdamom in Londonom. — 200.000 litrov mleka polnobeje svak dan glavno češko mesto Praga. — Češka republika ima 22.954 šol. — Neznan dobitnik je daroval 100.000 čeških kron češkoslovaški državi blagajni. Takih dobitnikov bi se tudi ni ne brnadi.

Nemčija

Zinaga Lundenberga. Za volitve državnega predsednika, ki so se vršile minulo nedeljo, je bilo odanih 36.991.694 glasov, torej 1.755.421 manj kakor pri prvih volitvah dne 15. marca. Državni predsednik Hindenburg je dobil 19.359.642 glasov (708.912 več kakor združeni). Hitler 13.417.400 (2.078.175 več kakor medijer in komunist Teutmann 3 milijone 706.388 (1.276.809) manj kakor združeni).

112 let je že stara

Kranjska hranilnica,

ki se danes sedi

Hranilnica

Dravske banovine

LEHILJANA, Kraljeva ulica 9

Tu naložite na najboljše obresti svoje prihranke!

Za vsake in vse obremenitve hranilnice jasni oči obo Dravske hranilnice z vsake svoje premoženjem in vsa svoje družino svojce.

Najpomembnejše namoštvo denarja!

Najvišje obrestovanje!

8264 glasov je bilo razcepljenih. Volivna udeležba znaša 83 odstotkov, torej 3 odst. manj kakor pri marčnih volitvah. Čeprav je Hindenburg dosegel lepo zmago, je ipak veličnino število glasov, oddanih za nemškega kandidate Hitlerja, vredno resnega premišljanja.

Anglija

Za združitev podnamskih držav sta priznani posebej Anglija in Francija. Vrhovna se je v la imen konferenca Mirih veliki pravni posvetovanja pa so se začela šele v zvezi 11. aprila. Pri odločilnih obveznostih bodo sestali obenem z vodilnimi državniki Anglije, Francije, Italije in Nemčije tudi zastopniki Jugoslavije, Avstrije, Madjarske, Češkoslovaške, Rumunije in Bolgarske.

Španija

Strogo cenzuro nad katoliškimi časopisi, jem izvaja sedanja španska vlada, ki se ponuja s svojim izražem in voljo odlojbiti katoliške liste plenjko kar na debelo. Zabranjuje se tudi zrljivo izražanje. Tako je deli največji katoliški španski list «El Obrero», ki izhaja v Madridu, vsi so odlojbiti iz tiskarne, pred tedni ustavljen ter. ni smel izhajati 42 dni. Ker se je vlada odredila v izbezmenitvi katoliških listov, ki so bili, je ta prepoved izpila. V svoji prvi številki je omenjena dandaj napovedal ostro borbo zoper sedanje francosko-španske Helion-komunistično lad.

Amerika

Dolar je zvel neznanje padati radi pramajanja v državnem proračunu. Parlament (kongres) se ne more odinuti, glede danka. Uresničenje danka na prodajo je prepoved, istaklo se brani parlament sprejeti davek na kapital, na luksuz itd. Pader dolarja dela vse lase Franciji, ki ima v Ameriki mnogo dela.

Drobne novice

Španija bo prejela 550 milijonov posebnostnostnega posojila. (1 poseta stroje 6 litr.)

3388 milijonov dolarjev slati svetovni in Amerika. Se vedno 40 odst. vsake slatega devarja na svetu.

Anglički proračun znanje 851 milijonov funtov. (1 funt 213 din.)

Ukazni je potreboje bodo prejeli v bližnjem času izdelovali v Mehiki.

Na večje najdišče bakra in slati so se kčili v Kazakstana, v ruski ovednji Angliji 12.000 hod tuznabais in kupača Avstrije v Egiptu.

Slati si boče odpraviti za depozito vrednosti vsake azijske države Mandurija.

80 milijonov dolarjev bo dobila Amerika z obdelovanjem dividend. (Dobitek, ki se deli med delničarje.) Posvetovanje!

Katoliški duhovnik je postal biškop v škofski edravniki dr. Cantell.

1200000000 težkih kron pripravijo deli, odkar jim izdajajo in papirarja čezje žele. Tako je izraževal — Bata.

Na Dunaju je neznanost umil goditi Czernia, bivši avstrijski zunanji minister.

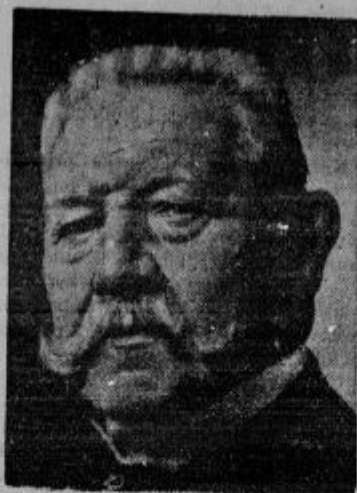
Avstrija je bil izpuščen na predsednika nemške države banke dr. Lasker, krajga je prelukajjala samo rokom.

2000 avtomobilov ukradajo na leto v Pragi.

Milijonske armade se laje znanje Rusiji in kraljevo mandirski meji.

Höler, ki je v nedeljo propadel pri volitvah nemškega državnega predsednika.

Hindenburg, dosedanji nemški državni predsednik, je bil v nedeljo ponovno izvoljen.

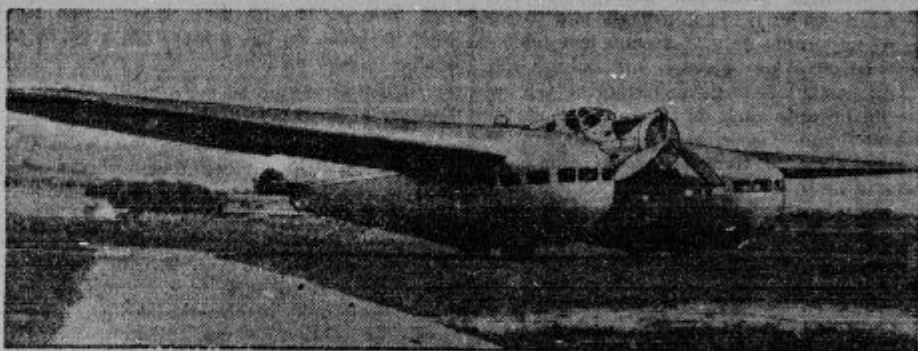

† Graf Czernin. Graf Otokar Czernin, bivši zunanji minister avstroogrške monarhije in zapupnik prestolonaslednika Franca Ferdinanda in cesarja Karla, je umrl na Dunaju od srčne kapi, star 79 let. Najvažnejša je bila njegova uloga pri tajnih pogajanjih za sklenitev posebnega mira. Po vojni je bil začetkom posla nec, pozneje pa ni igral nobene vloge več.

Roda Roda 60letnik. Znani humorist Roda Roda, rojen v bližini Osajeka in bivši aktivni častnik, praznuje te dni 60letnico svojega rojstva.

V vsako hišo Domoljuba!

Francosko letalo Blériot 125, najnovejši izum francoske tehnike. Letalo ima dve ladji s potniškimi kabinami, 500 konjskih sil in lahko vozi 30 potnikov.

20letnica največje nesreče na morju. 15. aprila bo minulo 20 let, odkar je ladja »Titanic« naletela na svoj prvi prekooceanski vožnji na ledeno goro in se potopila. »Titanic« je bila največja potniška ladja. 1563 ljudi je pri tej nesreči našlo smrt v valovih.

Najmanjši potnik »Grofa Zeppelina« na njegovi vožnji v Južno Ameriko je 5 in pol leta stari Rudi Lang, ki potuje k svojim staršem v Buenos Aires.

KAJ JE NOVEGA

Osebnosti

d Gospod gimnazijski ravnatelj Bogumil Remec se je v četrtek 7. aprila z brzovlakom odpeljal iz Ljubljane na svoje novo službeno mesto v Srbijo. Na kolodvor so ga spremlili številni njegovi znanci in prijatelji.

d 70letnico rojstva je obhajal oni dan ugledni mariborski stavbenik g. Franjo Spes. Bog ga živi in v bodoče!

d Čast komur čast. V današnjih dneh, ko drve preminogi samo za denarjem in izživetjem, obhaja Ana Seničar, roj. 12. oktobra 1873 v Sevnici pri Brežicah, zanimiv jubilej, za katerega le malokdo ve, daš ni nič manjši od jubilejev v slavo in čast odetih oseb. Ana Seničar je samo bolniška pomočnica, pa je službovala od 28. febr. 1902 do 23. januarja 1923 v splešni bolnišnici v Ljubljani, od 23. januarja 1923 do 31. marca 1932 v bolnišnici za ženske bolezni in porodništvo v Ljubljani. Trideset let — torej dolga doba. Ostrmeli pa boste, če vam povemo, da je vseh 30 let vršila brez večjega prestanka samo celonocno službo — to se pravi, da je prečela nad 10.000 noči pri napornem delu. Skromno je v teh tisočerih nočeh — ne boječa se niti bolezni niti prautrujenosti, lajšala gorje tisočerin. Od večerne do jutranje zarje je bilo njeno ljubezni polno življenje. Tisoče in tisoče bolnikov je negovala, tisoč in tisoč porodnim ženam je pomagala in čuvala z materinsko roko tisočerin ncvrojenecem prve dni. Videla je ljudi prihajati, trpeti in odhajati. Vsega pa je bila nesebična mati in sestra. Katerega delo je večje — ali od akronone in nepoznane Ane Seničar ali od veselavnega Linčbergha?

d Trbovlje zapusti dosedanji ravnatelj tovarne g. i. g. Julij Pauer. Pokojnino hoče uživati na Koroškem ob Vrbskem jezernu.

d 75 dolgih let je zatonilo v preteklosti g. Ivana Zupana, strojar in usnar, podjetnika v Kranju. Na mnoga leta!

d Češkoslovaški minister, duhovnik dr. Šramek, voditelj češke ljudske stranke, je čni dan na povratku iz Svete dežele obiskal tudi naš Dubrovnik.

d Peroka. V ponedeljek 4. t. m. se je poročil posestnik in gostilničar gosp. Ferdinand Miklič z gaj. Marijo Levčik iz Travnika pri Lokem potoku. Novoporočencema naše iskrene čestitke.

d Zastopniki občine, stanov ter raznih društev so se te dni v prisrčnih besedah poslavljali od okrajnega glavarja dr. Herberta Kartina v Smarju pri Jelšah. Gospod glavar je odšel sredi dela in načrtov v pokoj. Slovensko ljudstvo je vedno častilo in še časti in spoštuje dobre uradnike.

Domače novice

d Romanjo na Trsat, združeno z izletom z ladjo po morju na otok Krk, priredi tudi letošnja »Sveta vojska« v Ljubljani in sicer zadnja nedeljo maja. Odhod v soboto 28. maja zjutraj, povratek iz Trsata v nedeljo 29. maja zvečer. Mnogo prijaj je že dospelo, pridružite se tudi drugi čimpreje, ker čas beži naglo. Letos znižamo ceno izkaznicam za polovično vožnjo po železnici in za brezplačen izlet z ladjo po morju na 40 Din. Prijavite se in zahtevajte nadaljnja pojasnila! Naslov: »Sveta

vojska«, romarski odsek, Ljubljana, Dunajska cesta št. 17.

d Ker ni dobila oblastnega pritrdila za obstoj, se je 10. aprila razšla 39 let za železničarje zelo uspešno delujoča naša Prometna zveza. Od premoženja dobi 5000 Din podpore 13 članov, ki so bili nedavno iz službe odpuščeni, ostali znesek z vsemi premičninami postane last Stavbne in kreditne zadrage železničarjev v Ljubljani. Tako je sklenil zadnji izredni občni zbor.

d Ukinitje kontrole nad mlino. Na podlagi okrožnice davčnega oddelka finančnega ministarstva bodo finančne direktorje takoj dale nalog oddejkom finančne kontrole, da odtrgajo pečate, ki so z njimi zapečatilo posamezne mlino, in da jih takoj odstranijo, ker je po novem zakonu o prometu s pšenico ta kontrola ukinitvena. Prav tako imajo nalog ukiniti stalno kontrolo, ki je obstajala v nekaterih mlinih.

d 50 kg težko divjo svinjo je ustrelil lovski čuvaj Pepi Hudaklin 4. aprila v Gorjaneh pod Trdinovim vrhom v lovišču občine Brusnice. Bilo jih je v čredi 8. Kmetje pod Gorjanci se boje, da jim pridejo na njive in jim uničijo poljske pridelke.

d 600 strankam so odpovedali stanovanje ljubljanski hišni posestniki.

d Mati so pa napravili jetra. Tudi v Gorjaneh so družine divjih prašičev. Lovci so že parkrat napravili pogon nanje, a niso jim mogli do živoga. Na praznik Marijinog oznanjenja, 4. aprila pa se je vendar posrečilo lovcu Pepetu Hudoklinu iz Vel. Brusnice, da je dober pogodil 40 kg težko divjo svinjo in so jo levi veselo nesli domov. Hudoklinova mati so zvečer že napravili jetra.

d Sedi merajo biti uradno žigosani. Po zakonu o merah smejo dohajati v javni promet vsi, v katerih se prodajajo vino, pivo, špirit in druge alkoholne pijače le, če je z uradnim pregledom ugotovljena njih prostornina in lastna teža. Zato se opozarjajo oni, ki prabljajo v javnem prometu kovinske sode (barele) za prodajo špirta in drugih alkoholnih pijač, da si za take sode oskrbe pregled in žigiranje.

d Postrani pasji kontumac je proglasilo glavarstvo v Laškem za ves okraj. Tudi mačke se ne smejo gibati na prostem.

d Nad 800 brezposelnih je v Trbovljah. d 300 delavcev in skoraj toliko družin bo zopet na cesti, ako ustavi obrat litajska predilnica.

d Železniški delavci bodo sprejeti nazaj na delo, pravijo zadnje vesti.

d 60 letnice obstoja je praznovala te dni okrajna pscijlnica v Ljutomeru.

d Živega divjega prašiča je ujel Cebin Franc iz Otavice pri Ribnici. Tehtal je — prašič namreč — 70 kg. Lovski klub je prašiča dal zaklati in ga potem podaril za praznike domačim ubožcem.

d Za učitelje, stanujoče v hišah, ki so last cerkvenih občin je zanimiv odlok finančnega ministarstva, da se tem učiteljem stanarjina ne sme odtgovati. To načelo bi moralo veljati tudi za vsa učiteljska stanovanja v občinskih šolskih zgradbah. Danes je namreč tako, da mora občina skrbeti za učiteljska stanovanja in jih popravljati, stanarjina pa pobira država.

d Banoviška kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu sprejme s 17. majem t. l. 20 učencev v pripravljani gospodarski tečaj, ki traja do 15. oktobra t. l. Ti učenci imajo dnevno po dve uri pouka v šoli, ostali čas se uporabljajo pri delih v vseh panogah kmetijskega gospodarstva, kar jim pozneje prav dobro koristi pri teoretičnem pouku. Tečaj je torej zelo uspešna priprava za vstop v redno šolo predvsem za one kmetijske sinove, ki imajo slabo predizobrazbo iz osnove šole. Učenci plačujejo po 400 Din mesečne vzdrževalnine. Nekaj se jih sprejme na brezplačna mesta, nekaj pa za znižano oskrbnino. Prosilci za znižano oskrbnino, ali za brezplačno mesto, morajo svoji prošnji priložiti posestni list in potrdilo davčnega urada o višini davkov. Keristno je priložiti tudi uradno izjavo gospodarstva o razmerah, v katerih se gospodarstvo nahaja (dolgoti, nesreče itd.). Pogoji za sprejem so: 1. starost ne manj kot 16 in ne več kot 19 let, 2. dovršena osnovna šola, 3. neselna in duševna sposobnost. — Prošnjaz, kolkovanim s 5 Din, je priložiti krstni list, domovnico in zadnje šolsko spričevalo, onim, ki prosijo za znižano oskrbnino tudi zgoraj naštele priloge, in jih poslati do 25. aprila 1932 na ravnateljstvo kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu. O sprejemu in višini oskrbnine se obveste prosilci pisмено. Vsa pojava daja ravnateljstvo.

Med brati Hrvati

d 4.456 slukačstev šteje ta čas zagrebško vseučilišče.

d 20 odstotkov učencev je obolelo za galšavostjo v Banjaluki. Vzrok: slaba pitna voda.

d Noto so znižali cene vsi mesarji. V Dugi Resi so te dni doživeli veliko zanimanje. Neki mesar je objavil, da je znižal cene mesa, takoj nato so znižali cene vsi mesarji. Kilo gram govedine stane sedaj 6 Din, teletina je po 8 Din, prašičevo meso po 10 Din, slanina po 10 Din, salo 10 Din, svinjska mast 14 Din, šunka 14 Din, suho prašičje meso 12 Din. — Kje pa so drugi, ki žive samo od zbugerč?

d Omejitev obrata in odpust delavcev, v prvi vrsti tistih, ki so kmetje, naznanja velika bombaževa predilnica in tkalnica v hrvaški Dugavasi.

d Most se je požrl na železniški postaji Osijek—Virovitica, in sicer med postajama Čučinci—Miklevci. Promet je bil nekaj dni ustavljen. Poročajo, da je povzročil nesrečo pritisk vode.

d Vsaak na 200 Din kazni sta bila obsojena dva mesarja v Osijeku, ker sta hrenovita in »servaladijec« polnila tudi z — moko.

Iz naše prestolice

d Predsednik ministrskega sveta in trenutni minister dr. Voja Marinkovič odide za nekaj časa v inozemstvo. Nadomestoval ga bo scejalni minister g. Ivan Pucelj.

d »Samouprava«. Kakor čujemo, bo v kratkem zopet začel izhajati iz Beograda list »Samcuprava«, ki je bila dne 6. januarja 1932 ukinitvena in ki je bila glazilo »Narodne radikalne stranke«. »Samoupravoc« bo urejal in vedil bivši radikalni voditelj in minister dr. Miša Trifunovič.

d Na seji senata dne 8. aprila je dr. Marinkovič predstavljal senatorjem svojo novo vlado. — V narodni skupščini so bila predložena nekatera vprašanja, nato pa so poslanci izvolili odbor za zakonski predlog o graditvi šolskih domov. V tem odboru sta poleg dr.

gih tudi slovenska poslanca Alojz Pinter in Albin Komar. — Izvoljen je bil tudi odbor za proučevanje zakonskega predloga o pobljanju draginje. V tem odboru sta tudi poslancata dr. Pivko in Lovro Petovar.

d Is državnega poslanskega kluba je izstopil poslanec N. Nikič in sturje tovariši.

d Politične stranke bodo baje zopet dovoljene, samo na verski ali plemenski podlagi ne. Tako se glase najnovejše vesti.

d Hude povednji ob deljenju teku Save. Dne 6. aprila je Sava izpodkopala nizki obrambni nasip novogradiške vodne zadržice pri Dubici v dolžini 40 m in preplavila 60 ha zemlje. Nasip od ustja reke Bcane do ustja Turje ljudje utrjujejo poč in dan. Bati se je da bo popustil tudi nasip pri Kostreči. V tem slučaju bo voda preplavila 25.000 ha obdelanega zemljišča. Oblasti že pripravljajo izpraznitve vasi Kostreča. — Najhujši je položaj v okraju Bjelina v Bosni. Tam je Sava zalila nasip Crneljevo—Rača. Tu je poleg 19.000 ha obdelane zemlje voda zalila tudi 1700 hiš v 8 vaseh. Iz teh vasi so doslej evakuirali 10.000 oseb in 30.000 glay živine. Pojavilo pa se je veliko pomanjkanje hrane in krme. — Na levi strani Save od Broda do Mitrovice so naraslo Savo uspešno zajezili, pač pa je vas Grk z okolico pod vodo. — Pri Bosanski Gradski je pod vodo 3500 ha zemlje, pri Brodu 2000 oralov, pri Bosanskem Šabcu 3500 ha, pri Brčkom 2000 ha. Pri Sremski Mitrovici je doslej vsaga skupaj pod vodo 8400 ha. Pač pa poročajo, da glavni pritoki Save v spodnjem delu upadajo in da je največja nevarnost minja. — Do 7. aprila je bilo v Mitrovici pod vodo 15.000 oralov njiv, na katerih je bila posejana pšenica. Skodo cenijo za sedaj na pol milijona Din, če bo pa voda dolgo stala na njivah, bo pa škoda znašala več ko milijon. — Bosanska in Sremska Rača sta v vodi. Prebivalstvo je naseljeno po železniških vagonih. Mnogo hiš je razrušenih. — Posebno velika je povodenj v bosanski Bjelini, kjer je porušenih okroglo 70 hiš v šestih vaseh. Utonilo je mnogo živine.

d Pred zakonom o pobljanju draginje piše »Trgovski list« in navaja med drugim sledeče: »Vsed dogovora velikih proizvajalcev ima nekatero blago previsoko ceno in to tudi blago, ki brez dvoma spada med neobhodne živinje potrebščine. Omenjamo tu samo sladkor. Vsaka rodbina potrebuje sladkor, vsaka rodbina pa mora danes vsled slakornega kartela plačevati sladkornim tovarnam mnogo prevelik sladkorni dayek. A baš glede kartelov ni v baneravanem protidraginjskem zakonu, ki ga pričakujemo na drugem mestu, ne besede. Se več! V sladkornem kartelu so celo državne sladkorne tovarne in indirektno omogoča s tem država sladkornemu kartelu, da z nizkim plačevanjem sladkorne repe niža našemu kmetskemu proizvajalcu dohodke, obenem pa da s pretirano visokimi cenami sladkorja več izdatke našega odjemalca. Vso to dvojno škodo pa prenaša naš narod samo zato, da prejemajo tuji delničarji čim višje dobičke. A sladkor ni osamljen primer, kako karteli povzročajo draginjo. Zato bi imel baš tu protidraginjski zakon največ spisa in največje utemeljitve.«

d Skupna vsota vseh proračunov vseh naših banovin za leto 1932-33 znaša 844.097.907 Din.

d Novi trošarinski zakon, o katerem smo zadnje natančno poročali, še ni stopil v veljavno. Poslanci so ga sprejeli, senatorji pa so stali nekaj spreminjalnih predlogov.

REVMATIZEM

morete zaustaviti

Neglede nato, so li bolečine v mišicah ali v členkih, SLOAN-ov LINIMENT jih bo odpravil. Brez utranja — takoj prodre, greje in umiri. Ne trpite — imejte vedno steklenico pri roki.

Rabite SLOAN-OVO mast proti revmatizmu, išiasu, bolečinam v križu, bolečinam v hrbtu, bolečinam distorzije in kontuzije in proti vsem vrstam boleznim v mišicah.

Dobiva se v vseh LEKARNAH in DROGERIJAH

SLOAN-ov LINIMENT

odpravi bolečine.

Obdobno od Ministrstva socijalne politike in narodnega zdravja Sanitetsko odeljenje z rešenjem S. br. 4897 od 15. marca 1932.

zato se bo končna potrditev zakona že zavlekla. Za sedaj ostanejo v veljavi stari trošarinski predpisi.

d Nove znamke. S 1. aprilom so bile izdane nove poštne znamke po 0,75 in 1,50 Din. Znamke po 0,75 Din so namenjene za lepše na dopisnicah in razglednicah za potranji promet, znamke po 1,50 pa za pisna v notranjem prometu in za razglednice za inozemstvo.

d Izvoz lesa iz Jugoslavije je izkazan v letu 1929 z 2100 milijoni dinarjev, leta 1930 s 1880 in leta 1931 samo še s 1040 milijoni Din. Padec od leta 1931 je 38 odstoten.

d Kriza — kazen božja. Skof ohridski dr. Nikolaj Velimirovič je poslal podrejenemu pravoslavnemu duhovništvu pastirsko pismo, kjer označuje današnje svetovno gospodarsko krizo kot kazen božjo. Vzrok — pravi dr. Velimirovič — je v grehu, v bogoodpadništvu. Bcg je udaril po bankah in financah z valuto in brez valute. Vsemogočni Stvarnik je preobrnil mentalnične in bančne miže in je s svojo vsemočno voljo izvalil finančno zmešnjavo. On povzroča vse to z željo, da bi vzdramil vse evropske in ameriške mogočnjake in jih prisilil, da priznajo svoje zmete in svoja nezakonita zla dejanja. Vprašate me — nadaljuje pravoslavni vladika — kako dolgo bo vse to trajalo? Tako dolgo, dokler se ne izpremeni duh človeštva, dokler ne kapitulirajo choli, dokler se ljudje ne pokesajo svojega greha bogoodpadništva, ne vzljubijo Boga in se ne pokoravajo. Njegovi sveti volji.

d Zanimiv nakup prago. Kakor poročata belgrajsko »Vreme« se stavili poslanec dr. Ivo Lončarevič in tovariši na prometnega ministra vprašanje, tikajoče se nakupa 400.000 železniških prago. Brez dražbe je dobila nabavo prago francoska tvrdka Touche, čeprav bi se bili dobili prago lahko tudi od domačih jugoslovanskih tvrdk. Najlepše pri vsem pa je to, da so bili predmetni prago izdelani že leta 1929 in 1930 in ponudeni v nakup francoskemu prometnemu ministru, ki pa jih je kot nerabne odklonil.

d Prošnje za odpis dolžnih davkov. Davčni oddelček finančnega ministristva je objavil davčni razglas o vlaganju prošenj za odpis dolžnih davkov, ki zapadejo 26. junija 1932. Ta razglas se glasi: Davčni obvezniki, ki dolgujejo davek iz prejšnjih let, pred letom 1929, lahko zaprosijo po čl. 14 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih in v tem členu predvideni višini za odpis teh davkov. Prošnja naj obsega te-le podatke: Kraj, kjer je prosilec dolžan davek, imovin-

sko stanje z navedbo nepremičnin, vrednosti premičnin, prisilcev poklic, s čim se preživlja in kraj prebivanja. Prošnja je treba priložiti: 1. zemljišnji izpisek, 2. potrdilo o lastniškem stanju, ki ga izda na uradnem obrazcu občina prističevega stanovanja in občina, v kateri je prosilec zadolžen, 3. druga pisnena dokazila o lastniškem stanju. Zadolžitvene izjave se bodo upoštevale le, če je naznačen znesek dolga in ime upnika. Če je davčni obvezanec zadolžen pri več davčnih upravah, mora pri vsaki vložiti prošnjo.

d Carina na modro galico ne bo ukinjena Splitska »Nova Doba« poroča: Finančno ministristvo je Trgovski zbornici v Splitu na njeno vlogo sporočilo, da ni možnosti niti upravičene razloga za znižanje uvozne carine na modro galico. Kot razlog za to navaja, da je mešana komisija trgovskega in kmetijskega ministristva ugotovila, da je domača tvornica modre galice »Zorka« d. d. v Subotici, s katero je vlada zafključila desetletni dogovor za poskrbovanje domačih konsumentov z galico v stanju kriti vso potrebo v državi, da cene domače galice na prekoračijo dogovorjene cene, in da te niso višje od londonskih cen za takojšnje potrošnje tlačni prebojne stroške. To dajemo v vrednost vinogradnikom in dobaviteljem galice z ozirom na dejstvo, da hodijo agencije neke mozemske tvrdke po Sloveniji in obtajajo italijansko galico brez carine.

Nesreče

d Že 16 požarov je bilo od novembra 1931 okrog Gorje. Pelslavci. Dne 26. marca je 40 pet pogorelo stanovanjsko poslopje p. d. Erjavc v Lokah, na Belo hodeljo pa veliko gospodarsko poslopje Franceta Korena.

d Ker je udarila strela, sta zgoreli v Srednjem Bitnju pri Kranju hiši Berčiča Jožefa in Eržena Jožefa. Plamen je uničil tudi vsa okrog hiš se nahajajoča gospodarska poslopja, kakor tudi šupe in drvarnice z vsero materialom.

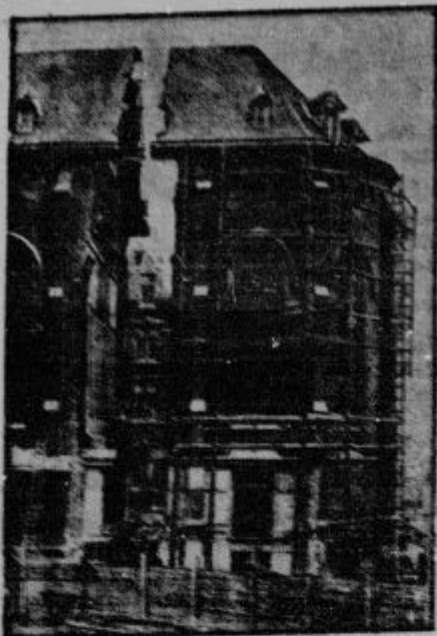
d Zgorel je mlin ob Muri, last Stefan Gumblerja iz Kroga pri Murški Soboti.

d Stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje je uničil požar g. Zamidi, nadučitelja na Smuku pri Žužemberku.

d Svinjski in živinski hlevi so zgoreli posestniku Jakobu Serugi v Zlatoljču pri Ptuj.

d 8 poslopj je uničil ogenj v Hajdini pri Pobji. Priladeta sta posestnika Zupanič in Nadelberger.

d 12 poslopj je uničil požar trem posestnikom v Starah pri St. Janzu na Dravskem

Raskiana cerkev. Znamenito samostansko cerkev sv. Avguština v mestu Jupille pri Liègeu v Belgiji so podžigali za 8 in pol metra na ta način, da so prednji del s katedralnimi besedami prenaknili.

V AS: KO BISO DOMOLJUBA!

Volivna beba v Franciji je pobil Tardieu na stoletu v Parizu. Volivna beba bo ubila Evana. Frontalci francoskih razmer so misleli, da bo smagala levica.

Albin Klammer

iz Dolenje vasi pri Cerknici, je pri »Slovenčevem« nagradnem tekmovanju za oglasce prejel pivo darilo v vrednosti 3000 Din.

Gimnazijski ravnatelj B. Remec, ki je te dni odšel na svoje novo službeno mesto v Kruševac.

S kupovanjem srečk za zgradbo katedrale
Dobrodelnega društva Sv. Vincencija

se najlažje omili brezposelnost!

Na poziv pariškega kardinala, ki je predlagal gradnjo cerkve, da bi se omilila brezposelnost, izbrano je v Parizu toliko donarja, da se je moglo v času 4 mesecev zgraditi 32 novih cerkve (iz pariških dnevnikov).

Posnemajte ta
plemeniti vzgled,

ker edino popolen uspeh
katerškega podjetja lahko
omogoči

visoki cilj za
zgradbo katedrale

in istočasno nudi stotinam
trajno možnost
zaposlenja!

Male vloge: Dvoina srečka: 1/1 1/2 1/4
Din 200— 100— 50— 25—

vsikomur omogočajo, da si nabavi srečko, a ogromni dobitki:

2x Din 2.500.000—, 2x Din 500.000—, 10x 100.000— in 100x Din 10.000—
božo bogato nagradili plemenitost Vaše žrtve!

Žrebanje: 1. maja 1932.

Srečke prodajajo: vsi ljudski uradi, knjižnice, dežurni zavodi, dobrodelne in cerkvene ustanove i. t. d.
Glavna uprava: BEOGRAD, Ulica Jovana Ristića 20. Prodajna podružnica: ZAGREB, Turškova ulica 5.

polju. Prizadeti so gospodarji Alojzij in Franc Petek in Ekrt.

d Plameni so uničili veliko gospodarsko posestnijo posestnika Breclja Franca v Šmartnem pri Celju.

d Neznana sver v človeški podobi je umorila v Dražgošah 68 letno vdovo Marijo Lotrič in njeno 30 letno hčer Genovefo. Zločinec je nato hišo, ki stoji bolj na samem, najprej oropal, nato pa še zažgal.

d Razne nesreče. Sedemletna hči premogarja Ljudmila Burkeljca v Novih Jaršah pri Ježici je padla tako nesrečno, da si je zlomila roko. — 61 letni Dominik Zupane, kajzar iz Št. Jurja pod Kumom, je padel tako nesrečno, da je dobil težke notranje poškodbe. — V Hrastovcu je petletni deček Kolar padel in si zlomil nogo. — 8 koleasa je padel in si občutno pretresel možgane 18 letni sin ljubljanskega brivskega mojstra Franc Podržaj. — Ko je padla s Koleasa, si je zlomila roko 20 letna služkinja Marija Hlade v Mariboru. — Z vročo juho se je popil 3 letni sin delavca Martin Martinšek na Verdu pri Vrhniku. Bo težko okrevat.

d Če vol zdivja. Ono soboto je posestnica Marija Vovk v Plešivcu pri Soštanju orala svojo njivo. V plug je bil vprežen močan vol, ki je pridno vozil po njivi. Pa ne dolgo. Naenkrat je planil kvišku, pretrgal vprego in se divje zagal v gospodarko. Pri napadu ji je z rogovi zadal več hudih ran po telesu. Šele po daljšem prizadevanju so podivjano žival mogli umiriti. Poškodbe, ki jih je utrpela oravica, pa so tako hude, da so morali poklicati zdravniško pomoč.

d Z drevesa je padel in se ubil posestnik Jožef Skorušek v Zavodnjem pri Soštanju.

d Električna je ubila Ternovškovega 12-letnega fanta iz Dobruše. Se je dotaknil žice vitanjske elektrike.

Novi grobovi

V karmeličanskem samostanu na Selu pri Ljubljani je zaspala v Gospodu s. Terezija Izabela (Gassner). — Na pokopališču sv. Miklavža nad Laškem so pokopali 79 letnega Martina Deželaka. — V Ljubljani je umrl g. Franc Rakovec, magistratni uradnik v pokoju. — Istotam je preminul g. Josip Klemenc. — V Stražišču je odšel med angelčke učence Joško Schiffrer. — V Kamni gorici je odšla po večno plačilo gdč. Roza Zvan, sestra pokojnega g. župnika Zvana v Dupljah pri Tržiču. — V Dupljah pri Tržiču. — V Ljubljani so položili v gomilo nadučitelja v pok. g. Matijo Lavrenčiča. — Ravnotam je zapel mrtvaški zvon trgovcu g. Karlu Čamerniku. — V Morskem pri Kanalu na Goriškem je umrla ga, Marija Križnič. — V Laškem je umrl v 81. letu starosti g. Pivec Peter, železn. čuvaj v pokoju. — V Velikih Laščah je zaspala v Gospodu 81 letna ga. Marija Ramovž, mati ondotnega gosp. župnika. — V Srednji vasi v Bohinju je preminul dober mladenič Zupane Anton. — V ljubljanskem Leonišču je odšla v večnost lastnica zjutrkovalnice gdč. Katarina Pestotnik. — V Ljubljani je umrla g. Viktorija Sedejeva, soproga črkostavca. — V Št. Jerneju je preminula 81 letna ga. Frančiška Reitzova, dobrotnica siromakov. — Na Šmartni gori je izdihnila dušo tamošnja gostilničarka ga. Ana

Šetinova. — V Ljubljani je zapustil solzno dolino 62 letni pečar g. Franc Kalmus. — Istotam je odšla v večnost ga. Marjeta Mohorč roj. Cegnar. — V ljubljanski bolnišnici je zatisnil na veke oči g. Jakob Krašovec, posestnik z Vrhnice. — V Zamostcu pri Sodražici so pokopali znanega gostilničarja g. Franceta Lesarja. — V Polzeli so djali v gomilo posestnico go. Marijo Bizjak. — V Št. Petru pod Sv. gorami je odšel pred božji stol uradnik v pokojku g. Ivan Jug. — Na Bledu so pokopali go. Margareto Piber. — Tem in vsem zaduje dni umrlim daj Gospod večni mir!

Razno

d Slovenskim pritrkovalcem! Na binkoštni ponedeljek dne 10. maja se bo vršila v Ljubljani tekma slovenskih pritrkovalcev. Tekmovalo se bo na štiri nove zvonove, ki jih ulivajo Strojne tovarne in livarne v Ljubljani za romarske cerkev na Brezjah na Gorenjskem. Zvonovi so težki nad 5000 kg, njihovo ubranost je določil slovenski skladatelj p. Hugolin Sattner. Glasbena Matica ljubljanska kot privediteljica vabi slovenske fante in može, ki so večji pritrkovanjca, k tej tekmi, za katero je razpisanih 5 nagrad: 300, 250, 200, 150 in 100 Din. Pritrkovalci naj se prijavijo v skupinah po štirje za to tekmo. Prijave naj se pošljejo potom župnega urada, pod katerega spadajo pritrkovalci. Pri tej priliki opozarjamo, da je izšla že leta 1926 v založbi Katoliške knjigarnice v Gorici knjiga »Slovenski pritrkovalci«, ki jo je napisal Ivan Mereina. Knjiga se dobi v naših knjigarnah in ima poleg zanimive vsebine okrog 250 različnih ritmičnih melodij za pritrkovanje. Prijave prosimo najkasneje do 20. aprila t. l.

Krojači, šivilje, nešivilje na Vrhniku in okolici se opozarja na brezplačni tečaj krojenja, ki se prične v ponedeljek v Društvenem domu. Vpisovanje dnevno od 3—5 popoldne.

d Redni člani naše stare županske zveze so lahko: a) župani in njih namestniki; b) občinski svetovalci in odborniki, in c) strokovnjaki v občinskih zadevah, sploh vsi, ki se zanimajo za občinske zadeve in za pravilno občinsko gospodarstvo. — Člani županske zveze za dravsko banovino so torej lahko tudi izvedenci v občinskih zadevah, ki so se morda prej dolga leta udeleževali v občinskih odborih kot župani, občinski svetovalci in občinski odborniki, najsi sedaj niso več aktivni člani občinskih uprav. Malenkostna članarina, letno samo po 10 Din omogoča vsakomur, ki ima pravico, da postane član te županske zveze.

d Pri razdražljivosti živcev, glavobolu, pomanjkanju spanja, utrujenosti, pobitosti, nesnobnostnem čutu imamo z naravno »Franz-Josef« grenčico pri rokah domače sredstvo, ki vsako razburljivost, naj izhaja iz kateregakoli prebavnega dela, takoj ukroti. Zdravniški strokovnjaki priznavajo, da učinkuje »Franz-Josef« voda zanesljivo tudi pri ljudeh visoke starosti. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d Delo mesto denarja za gozdne kamni. V narodni skupščini je bil predložen nov zakonski predlog, katerega je podpisalo 83 narodnih poslancev in ki se nanaša na razbremenitev oziroma oprostitvev denarnih kazni za škodo, povzročeno v zasebnih gozdovih. Zakonski predlog predlaga, da se naj sodne izvršitve za te kazni, ki so bile predvidene po dosedanjih gozdskih zakonih, preložijo za dve leti, počenši od 15. maja 1932. Zakonski pred-

log pa daje onim osebam, ki so obtožene, da so povzročile škodo v zasebnih gozdovih, pravico, da škodo odplačajo ne z denarjem, ampak z delom, in sicer bi se računalo 30 Din za en dan dela. Obtoženci imajo torej priliko, da te kazni z delom odslužijo v roku dveh let, počenši s 15. majem t. l. Po preteku tega roka zastara vsaka pravica na nadoknade. Obtoženci, ki želijo, da bi na gori navedeni način odslužili denarno globo, s katero so bili obsojeni, se morajo javiti pri posestniku dotičnega gozda ter mu sporočiti željo, da hočejo namesto denarja odslužiti svoj dolg z delom, in sicer najmanj tri dni prej, preden nastopijo delo. Posestnik pa nima pravice zahtevati od obtoženca delo, kadar je preobremenjen s kmetijskim delom, v slučaju bolezni, rojstva, v smrtnih slučajih ali pa na cerkvene in državne praznike.

d Zaščita države. Dne 30. marca je okrajno sodišče izpustilo iz preiskovalnega zapora g. Antona Noseta, poslovodjo konsumnega društva v Strugah, in njegovoga pomočnika Franceta Mikliča. Pred veliko nočjo je okrajno načelstvo v Kočevju odredilo proti Nosetu in bivšemu županu Antonu Pogorelcu hišno preiskavo, ki pa je bila brezuspešna. Vendar sta bila nato aretirana Nose in Miklič, češ da sta v noči od 13. na 14. marca po občini raznesla in nalepila letake, ki vsebujejo protidržavne spise, prepovedane po čl. 1. zakona o zaščiti države. Proti obema zaprtima se je vršila preiskava, ki pa je bila ustavljena na brzojavno naročilo državnega tožilca za zaščito države v Belgradu, ker ni bilo proti njima nobenih dokazov.

— Nova pota za omiljenje brezposelnosti. Opozarjamo na današnji oglas domače industrije »Regentina«, lastnik J. Kalit, Maribor, Trubarjeva št. 2. Tvrda pošlje na željo točne prospekte.

d Zaradi cerkvenega govora obtožen in oproščen. Drž. tožilstvo v Mariboru je dvignilo zoper Marka Kranjca, kaplana v Kamnici, obtožbo zaradi njegovega cerkvenega govora, ki ga je imel 23. avgusta 1931 v cerkvi pri Sv. Treh kraljih v Slov. goricah, češ, da je v svojem govoru izrekel o Sokolu kraljevine Jugoslavije besede: »Ponujajo se vam tudi druga društva, kjer javno napol nagi ljudje skačejo pri javnih prireditvah. S tem hočejo, kakor pravijo, doseči okrepitev telesa, dušo pa zanemarjajo, ker pravijo, da so vse vere enake ter tako ustvarjajo versko brezbriznost, ki je bila označena od bivšega papeža Leona XIII. kot brezverstvo. Ista društva prirejajo tudi plesne zabave, kar je poguba za našo mladino.« Na to obtožbo je bil Marko Kranjc od okrožnega sodišča v Mariboru s sodbo z dne 7. januarja 1932 obsojen zaradi prestopka po členu 4 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi na 1800 Din. Višje deželno sodišče pa je Marka Kranjca na javni razpravi dne 6. aprila od obtožbe popolnoma oprostito.

— Leps bele zobe dobiti in istočasno odstraniti neokusno barvani zobni obložki s stalno uporabo znane in dobre Chlorodont zobne paste. Poskus Vas bo prepričal. Tuba 8 Din.

Priloga se prvi slovenski zavež

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posejilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

V vsako hišo »Domoljuba«!

JOSIP SERBEC St. Vid št. 61 nad Ljubljano
Za čiščenje čevljev zahtevajte povsodi le
„Japan kremo“
Poskusite in zadovoljni boste

M. H. Skofič Ljubljana Sr. Petra cesta 17

Zelo ceneno nakup manu-fakturnega blaga za moška in ženska oblačila.

Izbera je velika, blago najboljšo kvalitete, ceno pa najnižje. Cenjeno občinstvo je vabljeni, da si pred nakupom ogleda blago v tej novi trgovini. Prepričano bo, da cenovnega in boljšega blaga obenem ne more dobiti drugod.

Spužbec: »Mar mi ne zaupate?«

Njen oče: »O, pač, jaz že, ne vem pa, če vam bo zaupal mesar, pek, krojač in trgovec.«

Če hočeš

Če za malo denarja elegantno oblečete od nog do glave, pridite pogledat ravnokar dole najpovprešje cene moškega in ženskega blaga. — Tudi na 8-mesečne obroke.

Trgovska agentura STISKOVSKY Ljubljana, Tržaška cesta 127.

A.: »Da, da, moj dragi, to ni bilo tako enostavno, da sem dosegel tolikšen uspeh. Ko sem pred letom začel, misem imel drugega kot svojo glavo.«

B.: »Kaj, a taka uspešnostjo si pričel?«

NOV POKLIC

za dame in gospode... Kakor tudi. Zupanstvo... pri Andreju Gmanju...

Križnarjev dokazl držel!

Trgovec Križnar je poklical postovodjo v pisarno.

»Sklenil sem, da bomo oddelej stalno oglaševali tudi med malimi oglašilci mu je dejal. Ali se vam zdi dovolj zanimiv tal oglaš, ki sem ga pravkar sestavil za »Slovenca?«

»Nad mu ni očitati! Toda zakaj bomo oglaševali tudi med malimi oglašilci?«

Kdor nima računali v dinarji... Ta oglaš, v... »Slovenčevci... rubriki... »Ohri... 24 50 Din... Računano po prostoru... Križnar...«

»Za »Domoljub« računamo nekaj višje cene. Zahtevajte glavni cenik za »Slovenčevci« in »Domoljubove« oglašje.»

»Veliki z malimi oglašil!«

Petač je bil določen da organizira in zbere godbenike in pevce za koncert, ki naj bi se vršil v dobrodelne namene. Prišel je tudi do Fleta, ter ga vprašal, kakšen glas poje.

Fleta: »Kakšne vrste glas pa je to?« Fleta: »I, tak, da vas strese, kadar ga slišate.«

Zelo zadovoljni

bojete z uro, katero kupite v trg. domu Stermecki, ker ta ho dobra in poceni. Pišite se, dameske moški, veliki, ilustrirani cenik: Nikel inker remontoar 40 Din, remontoar graviran 53 Din, tula posrebrana 120 Din, zapetna ura 91 Din, budilke 30, 45, 60 Din, stenske ure s kukavico 130, 140 Din, stenske ure s kukavico 180, 260 Din.

Trgovski dom Stermecki, Celje 19

Cenik zastoj!

V vsako hišo »Domoljuba!«

pridelki iz teh vrst, saj je na zunanji in po okusu popolnoma enak navadnemu tobaku. V Nemčiji ga bodo pričeli pridelovati v velikih količinah.

»Pročastiti, vi hočete reči, da nam ne boste plačali?« je vprašal prvi in skušal poenostaviti odgovor.

»Da, prav to!« je rekel oče Letheby in zaloputnil vrata za njimi.

Slišal je, da so mrmrali in se prepirali, toda ni se zmenil zanje. Šele zvečer je odšel na običajni izprehod. Videl jih je, kako so hodili okrog krošnje in zabavljali. Nekdo je stopil k njemu.

»Hudič, dosedaj smo mislili, da je vsak duhovnik pravičen.«

Toda ko je zavil okrog oga, so ga žene prijazno pozdravile: »Prečastiti, pa je bil res že čas, da ste jih nagnali, lenube.«

»Saj pravim, da vas je Bog poslal k nam.« No, par dinarjev naj bi jim plačal lenuhom in jih odpravil. Vsi bi mu bili hvaležni in ga hvatili. To sem mu rekel tudi jaz.

Nikdar!« je rekel, vrgel glavo nazaj in oči so mu začarale od jame. Nikdar se ne bova potikal in podpiral piñancev! Ljudi moramo potegniti iz tega blata, ne pa jih tlačiti vanj!

Naslednji dan se je čutil dolžnega, da pogleda, kako napreduje delo. Prišel je v zakristijo, odkoder je imel lep pogled na streho kapelice sv. Jožefa. Zagledal je na strehi žema, ki je običajno dolgi truda-polni lenobi, na zidu cerkve pa je sedelo osem ljudi, mladih in starih, ki so nadzorovali delo in dajali Jemu dragocene nasvete.

»Imate prav, Jem, kaj bi se pregnali pri delu. Saj se boste se prehladili!«

»Zal je izgubil svoj lepi glas, sicer bi nam gotovo kaj zapel.«

»Pravijo, se je silil v pogovor mlad lenuh, da je oče Letheby prosil Simona Barryja, naj pristopih: er-

kvenim pevcem. Simon je pevec, Jemec pa nihi not ne pozna.«

»Jezik za zobe, poba!« ga je zavrnil star mož. »Jem poje bolje kot dvajset Simonov, zato ker ima mokro grlo.«

»Zapoj tisto, Jem: Je leto minilo, kar skup sva prišla.«

»Ne,« so se protivili drugi, »raje ono o grlu Mc Gea.«

»Fantje, stopi no eden h gospej Haleyevi in prinesi nekoliko pijače, da si Jem omoči grlo.«

»Tu imaš denar, glej da se ne boš predelgo motovillil! Poslali so enega v gostilno.«

»Kaj pa tvoja objuba, Jem; ali nisi rekel, da ne boš več pil? Ali boš požrl besedo?«

»Pusti stare zgodbe! Vberaj je minilo že tri mesce in stvar je zastarala.«

»Fantje,« je rekel Jem, ki se je že bal, da mu izpijejo pijačo pred nosom, »obljubil sem, da ne bom pil v krami, tu na strehi pa ni krama.«

Spoštljivo so se odkrili radi te modre izjave. Krami je prišla pijača in z veliko srbjo in samozavestjo so mu jo nesli na streho. Minilo je nekaj minut, potem so se zapet oglašili.

»All ne bi bilo lepo, če bi imeli s seboj klavir?«

»Torej zapoj o grlu Mc Gea. — Ne. — Leto je minilo — Kaj boš vedno iste gonit,« Wexfordski fantje...«

»Večina je za Mc Gea. Dobro!« Oglasila se je pesem:

Tam v mestu Kikkinwy je živel Larry Mc Gee, imal je čela in svinje, a bil brez žene, Hiša bila je pusta, čiščenje prazno brez nje.

Mali oglasnik

Vaša drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Stalno službo

pri dobri obitelji dobi takoj točen, de aven, samski, ki se dobro razume na splošno vrtarstvo, sadjere o ter je priročen za vsa domača in po močncsti tudi za mala tesarska dela — Je lahko tudi krepak starejši mož ki reflektira na življenjsko članstvo v družini Naslov pove uprava Domoljuba pod št. 51 53

Za čevljarja začelnika

dva živalna stroja zamčeno v dobrem stanju, nekaj orodj in vzorcev, ter več arov kopil se ceno pr. da. Tudi na ugodno odplačevanje. — Naslov v upravi pod št. 5153.

Mrvo prodam. - Zgor. siška čuvajalca ob gorenski prog. nasproti Krekove šole.

Prednost čevljar

je ročno delo. Oglasite se pismeno ali osebno. Jernej Jeraj. Zapoge p. Smednik.

100 Din z lahkoto

na dan zaslužite. — Potrebno je najmanj 180 Din kapitala. Za odgovor priložite znamko. »Tebac, Ljubljana. Predal 276.

Brezobresno posojilo

za zidavo, odkup obstoječih vknjižb itd. daje Zagrebška stavbeno-kreditna zadruga zastopstvo Ljubljana, pošilja predal 307.

Vajenca

za mizarstvo obrt, kmečkih st. štev spre me takoj (hrana in stanovanje v hiši) Franc Erjavec, V. marje 7. p. št. Vid nad Ljubljano.

Mizarskega vajenca

spremem. — Oskrba v hiši. Naslov v upravi pod št. 4413.

Vozna plehta

našla se je dne 6. aprila. Lastnik naj se zgasi na orožniški postaji Skofljica.

Hlopec

star 15 let krševanske družine, zmožen kmečkega dela, se takoj sprejme. Zahtevo pa če navesti v pismu. Filip Lovc, Dobrunje št. 38 p. Hrušica pri Ljubljani.

Vajenca

za pekovsko obrt sprejemem z vso osrbo. Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 4817.

Vajenca

za avtosledarstvo in lakirarstvo sprejemem. Posuđba na upravo Domoljuba pod št. 5097.

Mekarske orodje

ročni posmenalnik do 400 l. pino, peč in drugo prodla po ugodni ceni radi opustitve obrata Mekarska zadruga na Rovih, p. Radomlje.

Hlopec

pridnega, vernega nekadilca rabim, najraje takega, ki bi potem za vedno pri hiši ostal. Naslov pove u. rava Domoljuba pod št. 5131.

Peso

za krmo prašičev p odam pogodni ceni. Ivana Loboda, Podgora 9, p. Dol pri Ljubljani.

Čebelarji

vse čebelarstve potrebščine kupite po izjemnih cenah v trgovini Fr. Slupica, železnina in z. o. g. poljedelskih strojev Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

Najboljši šivalni stroji in kolesa

so edino ADLER za dom, obrt in industrijo v vseh opremlj.

Istolem živalski plešni stroj DUBIED

traj v vsejse brezplačen. — Niže cene

JOSIP PETELINC LJUBLJANA

Misa Pretencioznega spomenika za vođo. Večletna garancija. Tudi na obroka.

Vi prihranite denar

če kupite štrange, vrvi, uzde in drugo vrvarsko blago samo tisto, ki ima pr. vezan rdeč listek s pajkom in napisom »Grosupljec«. To blago ni nič dražje od drugih vrst, pač pa je mnogo boljše, tra a dalj časa in e izdelek slovenskih rok. Furati s temi štrangi mi in uzdam je res veselje! Zavrinite drugo blago!

Ta varstvena znamka

garancija za najboljšo kvaliteto. — Zahtevajte vse vrvarst. izdelke samo s to znamko.

Štrange št. ....

Da bude lep in udoben Vaš dom, se priporoča **Josip Klopčaver, tapetnik in dekorater** Ljubljana — Mestni trg 12

Vera, ki je zrastle v mestu, še nikoli ni bila pri svoji teti na deželi. Končno se je odločila, da jo obišče. S sestrično sta naslednji dan hodili po gozdu, travniških ter prišli do pašnika, kjer se je pasla goveja živina. »Kaj pa je to?« je vprašala sestrična. »To je krava.« »A, tako. Kakšne stvari pa so to, ki mole kravi izglave?« »To sta rogova.« je pojasnjevala sestrična. V tem hipu je krava

mečno zamukala. »Na kateri rog pa je zdajle krava zatrobila?« je vprašala radovedna in nevedna mestna Vera. »Ali lahko govorim z gospodom Zakrajškom?« Nova služkinja: »Gospod je zdajle zelo zaposlen ter mi strogo naročil, da ako ni kaj posebnega, ga ne smem zbuditi.«

Izjava.

Podpisano Ivan in Marija JERAJ iz Smednika se javno zahaovalecno

Vzajemni zavarovalnici,

katere nama je res solidno ocenila in izplocala požarno škodo na najinem gospodarskem poslopiu.

Smatramo za svojo dolžnost, da Vzajemno zavarovalnico, ki pošteno in solidno domačo zavarovalnico vsakemu naitopleje priporočava.

Smednik, 6. aprila 1932.

Ivan in Marija Jeraj.

Z našim patentiranim **brzoklepalnikom znamke „STUBAI“**

sklepljete koso in srp v 3 do 5 minutah boljše in lepše, kakor je to mogoče z roko. Mnogi tisoči v uporabi, mnogogostevilne zahvale! Zahtevajte brezplačno prospekte!

Friderik Kratz, d. z. o. z.
Stražišće pri Kranja št. 85

Zastopnike iščemo v vseh krajih!

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

Brojzavni naslov: GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (Miklošičeva cesta 10)

Telefon št. 2057, 2470, 2079

Vloge nad Din 500,000.000

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik, Maribor, Koferje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Kapital in rezer. nad Din 16,000.000

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tu- in inozemstvu